
inspirace

Text: Oldřich Hozman | Foto a kresby: archiv autora

jeden prostor třipohledy

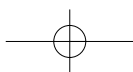
DŮM JE BYTOST

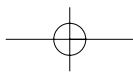
KAŽDÝ OBYTNÝ PROSTOR V SOBĚ ZAHRNUJE MNOHO VLASTNOSTÍ VYVĚRAJÍCÍCH Z PODSTATY PŘÍRODY. POSOUZENÍ KVALITY BYDLENÍ HODNOTÍME NEJENOM PODLE VIDITELNÝCH FOREM, ALE TAKÉ INTUITIVNĚ NA ZÁKLADĚ PODVĚDOMÝCH ZKUŠENOSTÍ. UVEDENÉ TVRZENÍ SE POKUSÍM DOLOŽIT NA PŘÍKLADU KONKRÉTNÍ STAVBY.

Základem pro rozvržení místností v rodinném domě je jejich vhodná orientace ke světovým stranám. Obecně platí, že nejčastěji obývané prostory by měl architekt pokud možno umístit k jihu. Východním směrem mohou být situovány ložnice nebo kuchyně, západním pak místa k odpočinku, mezi něž patří například relaxační prostory či knihovny. Na sever mají být obráceny koupelny a záchody.

Stavbu by autor měl „usadit“ podobně, jako když si při procházce sednete na volnou louku. Vaše záda, která tvoří oporu, jsou většinou otočena do svahu. Čelem směřujete do údolí a sledujete aktivitu v krajině před sebou. Ve městě tomuto významu odpovídá třeba směr cesty před pozemkem. Klidnou stranu vytváří například zahrada se stromy.

V současné době má stále více lidí zájem o zdravý životní styl. S tím úzce souvisí také vzrůstající

2

3

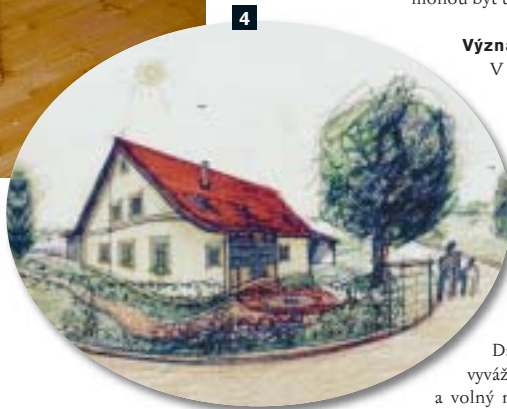
STAVBA NESMÍ POSTRÁDAT TAKOVÁ MÍSTA, KDE SE MŮŽEME VĚNOVAT SAMI SOBĚ.

a oken. Spolu s tím je nutné řešit nízkoteplotní topení v podlahách nebo stěnách. Kvůli zamezení vzniku plísní myslte rovněž na řízené větrání. Materiály na bázi hlíny zase přiměřeně vyrovňávají vnitřní vlhkost. Na našem trhu jsou již dostupné hlíněné omítky. Z nepálených cihel mohou být také vnitřní nenosné přčky.

cí poptávka po úpravách v bytě i po nových domech. Čím více přírodních materiálů použijete, tím zdravější klima budoucího domova se vám podaří vytvořit.

Energetické úspory

Fyzický pohled na vnitřní dispozice zahrnuje také vlastnosti vyplývající z tvaru domu. Pro dobrý pocit z prostoru je důležitý vhodný poměr mezi plnými stěnami s menším počtem oken k severu a zdmi s většími otvory k jihu. Tím vzniká základní předpoklad pro dobré formování hmoty stavby. Takové uspořádání je účelné především pro koncepci nízkoenergetických úsporných domů. U nich projektanti počítají i s energetickými zisky ze slunečních paprsků, jejichž teplo se akumuluje ve stěnách a podlahách. Mezi hlavní charakteristiky energeticky šetrných domů patří výborná tepelná izolace stěn, střech

4

1 Klidným koutem v domě může být čajovna

2 Pohled na hlavní schodiště, které se stáčí okolo volného středu domu. Zaoblená akumulační zeď je v této nízkoenergetické stavbě postavena z nepálených cihel

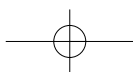
3 Nízkoenergetický rodinný domek na severním okraji pozemku ve středních Čechách. Autor článku objekt orientoval prosklenou fasádou směrem k jihu. Ani v zimě pak nedochází k zastínění stavby sousedním domem

4 Perspektivní skica znázorňuje vhodné vyřešené okolí vstupu do domu

Význam vstupních prostor

V mých návrzích hraje významnou roli velikost a tvar vstupního prostoru. Hala, předstíň, zádveř, foyer, ambit – to vše jsou prostory mající stejnou funkci: vhodně přeladit vnímání člověka mezi vnějším a vnitřním prostorem. Vstup by měl být prostorný, volný, čistý, prosvětlený a umístěný tak, abyste z něj svobodně procházeli do dalších obytných prostor.

Dalšími důležitými prvky správně vyvážené stavby jsou její symetrické tvary a volný nezastavěný střed dispozice. Osově vyvážený půdorys totiž přináší pocit stability. Tyto charakteristiky vycházejí z principů, jakými sama příroda formuje náš svět. Pro názorný příklad si stačí představit ptačí hnízdo, zvířecí noru nebo archetypální tvary prapůvodních lidských obydlí, jako jsou iglú, týpí, zemnice nebo jurty. Při plánování vnitřních dispozic domu byste si měli dát pozor na geopotogenní zóny, které se nacházejí nad styky a zlomy různých geologických vrstev a nad podzemními vodními toky. Zlomy jsou zakresleny plnými čarami na geologických mapách, které jsou běžně k dostání. Za ▶

inspirace

PŘÍZEMÍ

Zakreslení směrů pohybu životních sil v jednotlivých místnostech. Tuto kvalitu lze přirovnat k lidské psychice při pohybu v prostoru. Oranžové linie vyznačují místa aktivního pohybu u vstupů do jednotlivých prostor. Zelené linie vyplňují ty části místností, kde je člověk spíše v klidu. Obě doplňující se polarity potřebují dostatek místa na to, aby se mohly harmonicky projevit

PATRO

Vyznačení směrů linií vyzářování spodní vody. Postele v ložnicích a pracovní místa jsou umístěny mimo jejich průběh

5 Třetí rovina pohledu na duchovní vlastnosti stavby zahrnuje také oslavu položení základního kamene

nejdůležitější opatření pokládám umístění lůžek a pracovních míst zcela mimo linie škodlivého vyzářování, a to již v návrhu dispozice stavby. Pokud senzitivní člověk předem určí pomocí virgule riziková místa, jsou následná měření přístroji o to jednodušší.

Atmosféra a nálada

Náš pocit z prostoru ovlivňuje rovněž intenzita proudění vitálních sil. Jsou to éterické přírodní všudypřítomné energie, které u člověka procházejí takzvanými energetickými meridiány. Stejně tak naplňují prostor okolo nás.

Třetí pohled je duchovním hodnocením kvality stavby. Náš život zahrnuje aktivní činnosti i chvíle odpočinku, a tomu by měly odpovídat i dispozice našeho domu. Každá stavba proto nesmí postrádat i taková místa, kde se můžeme v klidu věnovat sami sobě. Takovým prostorem může být třeba knihovna, relaxační místnost u sauny nebo malé zákoutí pro klidné vypití šálku čaje. ■

kontakty

■ **STUDIO ARC**
Akad. arch.
Oldřich Hozman
Laudova 1018,
163 00 Praha 6
tel./fax: 235 311 622
e-mail: arc@arc.cz
www.arc.cz